

KULTURNÍ KALENDÁŘ města Hranic

Duben 1968

Fotografie dr. Jiřího Musila.

ZPRÁVA O ČINNOSTI JKP HRANICE ZA FUNKČNÍ OBDOBÍ 1966-68, PŘEDNESENÁ NA VÝROČNÍ KONFERENCI DNE 26. BŘEZNA 1968

Vážené soudružky, vážení soudruzi, vážení hosté,

naše dnešní výroční konference spadá do období plného průběhu demokratizačního procesu, který u nás probíhá. V této souvislosti je — jak je vám již známo z novin, rozhlasu a televize a především ze stranických schůzí, případně i konferencí — kladen velký důraz na kulturně výchovnou frontu. Současně však posílání politickovýchovná a kulturní práce odborů vychází již ze závěrů XIII. sjezdu KSČ. Jiná otázka ovšem je, zda všechny teze a usnesení o zvýšené úloze a významu odboru v dalším rozvoji naší socialistické společnosti a především ty pasáže, kde se hovoří o vývoji v politické a ideologické sféře, o prohlubování socialistické demokracie a péči pracovního a životního prostředí a upevňování soudružských vztahů mezi lidmi, byly realizovány. Teprve svěží vánek, který zavál v ideologické oblasti po prosincovém a lednovém plénu ÚV KSČ, přispěl výrazně k tomu, že v oblasti kultury a kulturního využívání nastalo zintenzívnění za široké účasti — a dnes se to dá již říci — celého národa. Nechceme předbíhat závěrům zveřejnění akčního plánu, ale jedno je již dnes jisté, že v něm bude pamatováno ještě na hlubší výchovu uměním a sebevzděláváním našich pracujících, na oddech, rekreaci a zábavu po práci.

To všechno mohou poskytnout v plné míře kulturní zařízení ROH a čeká je na tomto úseku mobilizace sil a prostředků k tomu, aby tyto perspektivy byly naplněny skutečně tvůrčím životem v našich kulturních klubech. V Hranicích bude pro kulturní využívání pracujících prvořadým měřítkem naše kulturní zařízení, neboť jsme prakticky — na rozdíl od jiných měst, kde pracuje více osvětových zařízení — jediným profesionálním kulturním zařízením, které zajišťuje výchovu uměním našich pracujících, stará se o jejich mimoškolní vzdělání prostřednictvím kursů LA a v neposlední řadě vytváří podmínky pro rozvoj zájmové umělecké činnosti, s položením důrazu na výchovu a zábavu pro mládež, ať již prostřednictvím maňáskového divadla pro ty nejmenší, chystaného otevření dětské scény s dospělými herci, plně rozvinutého dětského baletního studia s třemi odděleními, což nám mohou závidět i podstatně větší města, rozvinuté činnosti Klubu mladých KAKTUS se současným rozšířením programové činnosti na pravidelný seriál čtvrtletních pořadů a konečně i v Divadle písničkář, které je určeno především mládeži. Aktivizace kulturní činnosti v Hranicích v poslední době byla kladně oceněna tiskem, rozhlasem a vyššími odborářskými i lidosprávnými orgány. Dovoľte mi tedy, abych se zastavil alespoň krátce u činnosti, kterou je JKP provádí a pokusil se o její objektivní zhodnocení.

Mimoškolní vzdělávání pracujících

Ve školním roce 1966-67 byla situace taková, že jsme podstatně rozšířili výuku v jazykových kursech 3 tříd němčiny, 2 angličtiny a 1 kurs francouzštiny, které navštěvovalo asi 150 posluchačů. Tato situace se udržela i v následujícím školním roce 1967-68 s vyhlídkou, že tyto kursy na základě mimořádného zájmu posluchačů by se daly v budoucnu ještě rozšířit. Po celém období pravidelně pracoval jeden kurs esperanta, který má 20 posluchačů, a kromě výuky se zaměřuje i na pořádání nárazových besed a přednášek, na které je zvána i veřejnost.

Hudební kursy ve školním roce 1966-67 i v roce 1967-68 navštěvuje asi 160 žáků a vyučuje se v nich jak předhudební výchově, tak i hře na nástroje, a to především klavír, harmoniky, kytary, dýchové nástroje. Výjimečně na tomto úseku doplňujeme činnost LSU. I když jde hudební výchova po dvou kolecích, je zájem mládeže o hudební výuku tak značný, že jedině pro naprosto nevyhovující učebny a nedostatky prostoru vůbec, nemůžeme tuto činnost rozšířit a tím také zlepšit hospodářské výsledky v této rozpočtové kapitole.

Ve školním roce 1966-67 jsme měli v kursech společenského tance a chování 284 posluchačů ve čtyřech kursech. Dodatečně se zjistilo, že tento zdroj možných finančních prostředků byl zanedbán, a že při tak značném zájmu a rozptýlení do čtyř kursů nebyl tento úsek finančně efektivní. V tomto školním roce je kursistů jen o 7 méně, jsou přitom rozděleni jen do 3 kursů, před zahájením byla zavedena úsporná opatření v počtu hranicích hudebníků, který je i tak dostatečný, a tak tyto taneční kursy se pro nás ekonomicky zvýhodnily. V této souvislosti dužno připomenout, že v našem JKP se uchovává tradice spolupůsobení tanečního orchestru po celou dobu taneční výuky, přičemž je všeobecně známo, že v kulturních zařízeních ROH s podstatně větší kapacitou sálu a s větším počtem kursistů je v zahajovací fázi hráno pouze na klavír a v dalším průběhu s výjimkou prodloužených hrají tria, tj. rytmické skupiny.

V roce 1966-67 dětské baletní studio udrželo svůj standard tří oddělení pro děti podle věkových stupňů a jedno oddělení rytmiky pro ženy. V každém školním roce se dětské baletní studio představuje veřejnosti vlastním uceleným programem, a to jak v několika představeních pro mládež, tak i představením pro dospělé návštěvníky. V letošním roce obohatilo dětské studio, program na slavnostní večeru k vítězství Unora a je postaveno před mimořádně náročný úkol. K letošnímu Mezinárodnímu dni dětí připravuje na červen tři představení pro školní mládež a jedno představení pro dospělé. Bude však třeba již nyní na všech třech devítiletkách vytvořit dobré podmínky pro to, aby k svátku dětí na celém světě byla hranicickým dětem umožněna masová účast na těchto představeních. Vždyť jde o volně zpracované baletní evoluce na hudbu A. Dvořáka k operě „Čert a Káča“ s pantomimickým vyjádřením děje této slavné naší opery. Dlouholetá pedagogická práce manželů Relských jak pro děti, tak ve výuce rytmiky pro ženy, zasluhuje plného ocenění a uznání. Prof. B. Relský se dále nezištně zapojil v přípravě tanečních evolucí pro Divadlo písničkář.

Z praktických kursů je trvalý zájem o kursy šití a kreslení stříhů a při této příležitosti oceňujeme pochopení ZV ROH Sigma, který v průběhu letošního školního roku zakoupil z fondu kulturních potřeb šicí stroj. Ve školním roce 1966-67 se uskutečnilo celkem 10 kursů šití, za účasti 14 posluchaček v jednom kurse. Mimo to proběhly také dva kursy vaření, po dvanácti posluchačkách v jednom. V roce 1967-68 zájem o kursy vaření nebyl takový, aby se vyplátilo je organizovat, zato však již proběhlo dalších 6 kursů šití, plně navštěvených.

Ve školním roce 1966-67 byl zorganizován a úspěšně ukončen kurs pedagogického minima pro mistry výrobní praxe, který jsme na požádání HCV a Jednoty v Hranicích připravili pro jejich zaměstnance. Kurs absolvovalo 28 posluchačů a byl ukončen závěrečnými pohovory. Zapojením lektorů na vysoké odborné úrovni z Krajského pedagogického střediska v Olomouci dostal tento kurs velký význam pro zvyšování kvalifikace v klíčových hranických závodech a JKP je schopen na tomto úseku i do budoucna zajišťovat podobné kursy na vysoké úrovni za předpokladu, že vedení hranických závodů a jejich odborové složky budou mít o tuto chvalyhodnou činnost našeho kulturního zařízení zájem a těchto služeb budou plně využívat.

Stejně je tomu tak i v možnosti připravovat pracující hranických závodů k studiu na vysokých školách. Ještě v roce 1966-67 zajistil JKP pro 23 zájemců o studium na vysokých školách přípravné kursy, které splnily svůj účel. Bylo by potřebné od nového školního roku využít rovněž této možnosti, neboť v nových podmínkách bude zvyšování kvalifikace našich pracujících všude prvotním problémem.

Výchova uměním

V oblasti divadel a koncertů vážné hudby byla tato činnost zajištěna jak v roce 1966, tak v roce 1967 předplatným. Tato vyšší forma zainteresovanosti návštěvníků na plánovité kulturní vyžívání má stále v Hranicích pevnější kořeny. Měeno zájmem o náročnější koncertní činnost v oblasti vážné hudby, je v Hranicích situace maximálně příznivá, uvážíme-li, že tyto koncerty pro opravdu vyspělé a náročné publikum mají i v krajském městě návštěvy podstatně menší, než je tomu u nás v Hranicích. 116 předplatitelů na cyklus pěti koncertů v letošní sezóně je krásným úspěchem Klubu přátel vážné hudby a bude třeba tuto členskou základnu do příští sezóny udržet a prohloubit zainteresováním mládeže, která prodělává hudební mimoškolní výuku.

Divadelní předplatné bylo vypsané na 8 představení, na kterých se podlejí 4 profesionální divadla. V roce 1966 bylo předplatné vypsané rovněž na 8 titulů a přihlásilo se k předplatnému 123 návštěvníků. Šťastným nápadem bylo zainteresování hranických doručovatelů při náboru na předplatné v roce 1967. Díky této neobvyklé formě, která plně zabrala, bylo tři týdny před uzavřenkou předplatného vyprodáno, a to jak všechna sedadla, tak i přístavky. Bylo nutno odmítnout masové přihlášky ze dvou svozových obcí z okolí a desítky závodních výborů i jednotlivců, což reprezentovalo nejméně další dvě stovky zájemců o divadlo. Tento potěšitelný neuspokojený zájem, přičemž sama skutečnost, že všechna sedadla jsou vyprodána již v předplatném, je jedině v celé republice, vedl nové vedení JKP k tomu, že přistoupilo k zajišťování četných divadelních představení mimo předplatné. Ukázalo se, že i o tato představení je tak značný živelný masový zájem, že například představení členů ostravské operety „Ulce zpívá“ bylo v Hranicích uváděno čtyřikrát (třikrát v JKP a jedenkrát na HCV) a „Twist pro babičku“ rovněž ve vyprodaném sále dvakrát.

Skutečnost, že odřeknutí spolupráce J. Bohdalové s Šumperským divadlem v hlavní roli „Pygmalionu“ B. Shawa, způsobilo Šumperskému divadlu tak vážné poškození, že stovky předplatitelů divadla vrátilo předplatěnky a pořadatelské organizace na zájezdových místech Šumperského divadla se rozhodly s Šumperským divadlem nespoupracovat i když ono samo na celé kalamitě nenese vinu, ale přesto ztratilo důvěru svých diváků, vedla vedení JKP k úsilí vyřešit celou záležitost ve prospěch diváka. Šířeji byl celý tento problém zveřejněn v březnovém Kulturním kalendáři, dnes již možno konstatovat, že výsledkem horečných snah a jednání JKP je zajištění souboru činohry Národního divadla, který náhradou za Pygmalion, který pochopitelně bez J. Bohdalové nebude uveden, bude sehrána komedie na námět O. Wilda „Strašidlo cantervillské“ s účastí národních umělců S. Neumanna a B. Záhorského, zasluožilých umělců Dany Medřické a Vlasty Fabiánové a dalších předních protagonistů činohry Národního divadla.

Znameníých návštěv divadel si všiml rovněž Čs. rozhlas a denní tisk a také vyššími lidospřávnými orgány bylo konstatováno, že na tomto úseku je v Hranicích, kde žlutomodré plakáty ohlašují každý měsíc nejméně 16 kulturních akcí všech žánrů, bohatší kulturní život než v samotném okresním městě Přerově.

Tohoto chvalyhodného zájmu hranických občanů, ale také především občanů z okolních obcí, odkud jsou organizačně dobře na všechna představení zajištěny svozy diváků, bude třeba v divadelní sezóně 1968-69 využít. Místo dosavadního jednoho abonentního cyklu, který je – jak již bylo uvedeno – zcela vyprodán, se již nyní připravuje dramaturgický plán za účasti pěti profesionálních divadel, pro dvě předplatitelské skupiny, přičemž v jedné by byl dramaturgický plán náročnější a v druhé lidovější a atraktivnější.

Je starou pravdou v provozu profesionálních pořadatelských kulturních zařízení mnohokrát ověřeno, že působení uměním na mladého diváka se v nejbližších letech stědě zúrokuje. Mluvime-li o kulturní vyspělosti hranické veřejnosti, nemůžeme totéž konstatovat o mladém divákovi. Není naším úkolem rozebrat příčiny, přesto je však třeba po pravdě konstatovat, že finančně náročný experiment na podchycení zájmu mladého diváka, realizovaný v JKP v prosinci 1967 a lednu 1968 tím, že na tři nedělní dopolední dětská představení byl ve všech hranických sídlišt proveden bezplatný svoz dětí velkým autobusem ČSAD, nenašel na všech třech hranických deviletkách větší porozumění. JKP však před těmito překážkami nechce kapitulovat a po předchozím pro-

jednání na odboru školství a kultury v Přerově a na Okresním domě osvěty v Přerově, jehož účelem bude zajistit podporu feditelství škol při zajištění návštěvnosti, uvede do provozu Dětskou scénu s dospělými herci. Na praktickém kolokviu ODO Přerov v Rajnochovicích byly vytvořeny předpoklady pro zajištění fundusu (kostýmů atd.) a režijní spolupráce V. Spiky z opavského divadla pro uvedení novinky pro děti J. Jilka „Kaspárek, Honza a zakletá princezna“, která je renesancí dětského divadla a vrací dětem v postavách Kalupinky, baby Jagy, Honzy, Smidry, princezny, vodníka, krále a čerta, skutečnou poezii pohádek, která nechvalným zásahem v době kultu byla z dětského divadla násilně odstraněna.

Na začátku sezóny 1966-67 byl ustaven při JKP Filmový klub, který se těšil velkému zájmu hraničnické veřejnosti a jehož členská základna čínila 160 členů. Představení se uskutečňovala každých čtrnáct dnů v kině OKO. Výbor Filmového klubu s předsedou dr. Milanem Šmechem sestavil na celou sezónu dosti náročný program, seřazený do tematických cyklů. (Shakespearovské filmové adaptace, staré české filmy, italský filmový neorealismus.) I přes různé potíže byl každý film divákům přiblížen slovním úvodem.

V následující sezóně 1967-68 se členská základna klubu snížila na 100 členů, i když v této sezóně je program Filmového klubu daleko atraktivnější, pestřejší a hodnotnější a klubová představení se konají v kině Svět. Výbor klubu upustil od zařazování tematických celků pro jejich zdlouhavost a vybírá do programu pouze vynikající špičková díla naší i světové kinematografie, filmy staršího i novějšího data.

Celostátním posláním filmových klubů je zvyšovat myšlenkovou angažovanost vyspělých diváků. Zpravidla tedy nejde o tzv. „kasastický“, a proto je třeba pochopení správy kin pro činnost Filmového klubu. Ředitel hraničnických kin soudruh Sedláček je sice členem výboru Filmového klubu a rád mu přiznává ekonomickou starostlivosť v celkovém provozu. Domnívá se však, že by si měl uvědomit, že činnost klubu je zavěšena v rozpočtu – a tudíž plánovaný příjem z těchto výlučných představení nemůže být stanoven v relaci průměrné návštěvnosti.

Zájmová umělecká činnost

Dechová hudba, řízená a pedagogicky vedená Rudolfem Klivarem, má za sebou nepřetržitých 48 let nadšeného muzicírování. Její kapelník R. Klivar vychoval již v několika generacích několik špičkových hráčů a sólistů předních profesionálních symfonických těles. Je chválné, že toto těleso se kompaktně udržuje ve své mnohopočetnosti, přičemž také ve velkém obšžení, tj. 35-40 hudebníků každé úterý zkouší. Hudba byla oceněna za mezinárodní úspěch v Oederanu pochvalným uznáním experta ÚDLUT PhDr. Šálkem. Za dlouholetou záslužnou činnost hudby i dirigenta jsou těleso i s. Klivar navrženi k vyznamenání u příležitosti 800 let města Hranic kulturní cenou a je podán také návrh na mimořádné ocenění tělesa i dirigenta na úrovni krajské odborářské kulturní ceny. V průběhu jednání je natočeni uceleného pásma s prolínáčkou hudby Čs. rozhlase v Ostravě. Krajské i okresní odborové radě bylo navrženo, aby dechovka v plném obsazení dostala příležitost při různých slavnostnějších celokrajských akcích.

Pěvecké těleso „Jurik“ má rovněž dlouholetou tradici a v okresních podmínkách dobrou úroveň. Dokázal to při okresním festivalu na sklonku minulého roku v Troubkách, kde zvláště mužské sbory byly příznivě oceněny. Těleso potřebuje omlazení a posílení v ženech. V roce 1968 je pro těleso zajištěno větší vyživání – dostalo nabídky k vystoupení v Lipníku, Přerově, Spičkách a jsou naplánovány koncerty v lázních Teplicích, které velmi dobře propagují činnost našeho kulturního zařízení, neboť v hledišti na těchto koncertech sedí posluchači z celé republiky. Zvláštního ocenění zasluhuje dirigentská a pedagogická činnost Josefa Slimáčka, který zvláště v poslední době postavil souboru laťku přiměřeně výše a s neobyčejnou houževnatostí a pečlivostí vede těleso k náročnějším a vyšším úkolům. Je třeba dodat, že s. Slimáček zkouší pravidelně v týdnu jeden večer s muži, jeden večer s ženami, někdy také s celým tělesem a další večery v týdnu jmenovaného zaberou zkoušky s dechovkou, případně vystoupení s malou dechovkou s. Hawigera, takže lze konstatovat, že kromě jeho lektorské činnosti pro JKP, kde je velmi oblíben, věnuje vedení a práci v souborech veškerý svůj volný čas.

Taneční orchestry

Orchestry, jejichž vedoucími jsou Jaroslav Jiříček a František Juráč, dosáhly v přehrávkách maximálně uspokojivé kvalifikace a jsou vlastně špičkovými orchestry v rámci celého okresu. V současné módnosti beatové hudby je i jejich nevýhodou, že jsou to tělesa početná, takže pořadatelské organizace jsou schopny zajišťovat jejich spolupráci jen k větším akcím, jako k plesům apod. Nevýhodou JKP je malá kapacita sálu o maximálně 140 místech u stolu, takže bohužel možné spolupráce v plném obsazení není možno plně využít. Tím více je třeba ocenit kladněji skutečnost, že vzdor této nepříznivým podmínkám se obě tělesa udržují pohromadě. Ze špičkových hráčů obou těchto orchestrů vznikl pod vedením B. Ludmily orchestr Divadla písniček.

Dalším tanečním orchestrem je pětičlenná skupina Alesš Kratochvíly s přehrávkou 80 % kvalifikace. Orchestry F. Juráče a A. Kratochvíly ve zmenšeném obsazení spolupracovaly s JKP při tanečních kurzech.

Taneční orchestr vedený Emilem Vágnerem dosáhl při posledních přehrávkách jen 60 % kvalifikace a domníváme se, že v silách orchestru jsou větší možnosti, a proto bude třeba se na příští přehrávku lépe a odpovědně připravit.

Velmi populární, zvláště v okolí, je malá dechovka Hawigerova.

Kroužek esperanta

Bylo o něm hovořeno již ve stati mimoškolní vzdělávání pracujících. Kroužek je v celookresním měřítku velmi ceněn a pracuje nenápadně. Tato skromnost podle našeho názoru není na místě, a proto z podnětu ředitele s. Škapy byla učiněna opatření, aby o jejich práci byla v nejbližší době zveřejněna hodnotící studie případně reportáž v okresních novinách.

Kroužek fotoamatérů

Mezinárodní výstava Děti objektivem, uskutečněná v září minulého roku, získala si pro svou bohatou mezinárodní účast značnou předběžnou publicitu v odborném a celostátním tisku. V závěru minulého roku došlo mezi kroužkem a vedením JKP k rozdílným názorům na funkci a poslání kroužku. V hloubkové prověrce práce kroužku kromě kladného zhodnocení práce ve výstavnictví vytykalo se kroužku, že nežije s problémy JKP, a konkrétně, že bohatě rozvíjená činnost na celém společenském a kulturním úseku není dokumentována ani jedinou fotografií pro archiv. Kroužek oznámil písemně, že se uvádí do klidu. Je třeba konstatovat, že bude nutno záležitost fotokroužku odpovědně řešit, a to nejpozději do konce příštího měsíce.

Maňáskový soubor

Kromě záslužné činnosti po celé podzimní, zimní a předjarní období, situované do Městského domu pionýrů, a tím bohužel omezené na malý okruh hranických dětí, je třeba vyzvednout a ocenit úspěšnou kulturní brigádu ve formě malého uměleckého turné v době žní na vesnicích v okolí Hranic, kde soubor hraje malým divákům, dětem našich družstevníků. Je třeba z tohoto místa ocenit mravenčí záslužnou práci při vedení souboru manželů Turkovými, kteří hrají, režirují a vychovávají herce i malé diváky. Manželům Turkovým patří také hlavní zásluha za vzorné zajištění zdařilého dětského maňáskového karnevalu v únoru letošního roku v sokolovně.

Rozhlas po drátě

Vysílání rozhlasu po drátě zajišťuje JKP bez jakékoliv další účasti složek, i když podle ujištění jedné z dřívějších tajemnic MěstNV měla být redakce textu vysílaných zpráv zajišťována MěstNV.

Od poloviny minulého roku při pasivité lidosprávních orgánů ujař se JKP aktivity v tomto směru, neboť považuje MR za masový sdělovací prostředek a ověřil si, že je účinným prostředkem působení a reklamy, zvláště při propagaci kulturních akcí. V současné době mohou pravidelné relace městského vysílání RPD sehrát významnou úlohu jako agitační účinný prostředek v celé předvolební kampani.

JKP uvítal usnesení posledního plenárního zasedání MěstNV, ve kterém bylo aparátu uloženo, aby zajistil realizaci již dřívějšího usnesení — zakoupit pro RPD kvalitní magnetofon. Očekáváme, že toto rozhodnutí orgánu bude konečně nyní příslušnými úředníky MěstNV respektováno.

Klub mladých KAKTUS

se zrodil v říjnu minulého roku a pevně zapustil mezi mládeží své kořeny. Nedělní akce jsou navštěvovány studující a pracující mládeží v Hranicích v takovém měřítku, že kapacita sálu zdaleka nestačí. Bylo proto nutno přistoupit k zavedení pravidelného seriálu pořadu „Čtvrťky patří mladým“. Ve čtvrťky i neděle je kromě tance na pořadu soutěž návštěvníků, společenské a taneční hry a především celookresní soutěž „Hledáme talenty — zpevačky a zpěváky“ byla velmi úspěšná a mezi více než 30 přihlášenými se objevilo několik výrazných talentů, kteří dostávají příležitost v nově zřízeném Divadle písniček. Úspěch podzimní fáze soutěže inspiroval vedení JKP k zavedení jarního kola s názvem „Burza talentů“. O nápaditých metodách práce mezi mládeží a zvláště při soutěži „Hledáme talenty“, informoval naši veřejnost již také krajský a okresní tisk a celostátní rozhlas. Divadlo písniček je jediným divadlem, které je součástí kulturního zařízení ROH. Je však třeba vyčkat zhodnocení do premiéry. Nad prvním představením se zvede opona již v průběhu příštího měsíce.

Dětské divadelní studio

Byla již o něm řeč a uvede na podzim pohádku „Kašpárek, Honza a zakletá princezna“. Členy této dětské scény jsou prakticky členové dramatického souboru.

Dramatický soubor JKP

po několikaletém odmlčení znovu obnovuje činnost a připravuje poeticko-lyrickou hru Národního umělce Fráni Šrámka „Měsíc nad řekou“. Soubor si dobrovolně uložil vysokou náročnost při své práci, odpovědné a důkladné studium. Premiéru možno očekávat v podzimních měsících a hla bude uvedena jako premie pro předplatitelské cykly JKP. Režisér souboru s. Antonín Klipec současně s instruktorem dramatického souboru Václavem Škapou absolvovali internátní praktické kolokvium režisérů Okresního domu osvěty v Přerově, uskutečněném v minulých dnech v Rajnochovicích.

Dovolte mi, abych ještě před závěrem své zprávy poděkoval všem partnerům JKP za spolupráci, a to jak všem ZV ROH, tak ředitelům závodů. Aniž bych chtěl předbíhat účetní zprávu, je třeba konstatovat, že při nástupu nového ředitele Václava Škapy k 1. 7. 1967 byl nulový stav konta a nezaplacených faktur přes 60.000. Zajištěním předplatného a úspěšným nábořem do kursů se v druhé polovině minulého roku zkonsolidovala hospodářská situace natolik, že bylo možno nejenom uhradit faktury včetně naběhlých penále, ale v závěru roku dokonce odepsat částku z konta JKP ve výši Kčs 97.775 Kčs za příjem z letního kina, de facto a de jure MěstNV JKP přičíteným.

Pochopitelně v závěru roku nebylo možno vrátit téměř 100.000 Kčs MěstNV najednou, a proto i jak tomu dosvědčuje finanční uzavěrka za rok 1967, vstupoval JKP do nového roku s dluhem MěstNV přes 30.000 Kčs. Lze tedy konstatovat, že z příjmu od obyvательства — z provozních JKP bylo ještě během roku 1967 v jeho závěru splaceno přes 120.000 Kčs, které prakticky byly ztrátovou částkou z doby před nástupem nového ředitele.

Vyrovnaní rozpočtu za rok 1967 bylo prakticky možné jedině tím, že plánovaný příjem na úseku divadlo + předplatné 25.000 Kčs, byl ve skutečnosti splněn na 73.207,60 Kčs, což odpovídá splnění na 296,8 %. Nástup nového ředitele Václava Škapy k 1. 7. 1967 byl tedy předznamenán těmito vážnými finančními starostmi. V této souvislosti je třeba pohlížet mnohdy i na jeho pracovní metody, které byly v daných podmínkách našeho města velmi nepopulární, ale které však dovedly zajistit určitý řád a řekněme to rovnou, přísný režim mezi vztahy JKP a ostatních partnerů při poskytování služeb. Ředitel Václav Škapa tuto ekonomickou nezbytnost průběžně konzultoval s odborářskými orgány a o svých opatřeních je vždy informoval. Má jisté zásluhu na zkonsolidování hospodářských poměrů JKP, i když to byla práce velmi nevděčná.

Nejmarkantnější se projevila osobnost nového ředitele při zintenzivnění kulturního života. Jeho bohaté konexe v uměleckém světě a třicetiletá zkušenost ve všech oblastech kulturní práce přinesly své plodné výsledky při rozkošatění kulturního života a především v zapojení venkovských diváků na kulturní život v Hranicích. Přispěla k tomu jistě ta významná okolnost, že měl výhodu v tom, že byl dosud stále v kontaktu s kulturními činiteli vesnic hranického okolí, svými dřívějšími spolupracovníky z Beskydského divadla, kde působil po několik let jako šéf provozu. Dovedl zajistit s předstihem atraktivní pořady už při samém začátku a v porovnání s pozdějšími nabídkovými listy Krajského podniku pro film, koncerty a estrády, dosáhl snížení honorářů, a to mnohdy o značné částky k poměru oficiálních nabídek a tím podstatně přispěl k nezbytným úsporným opatřením. Jeho dlouholeté zkušenosti mu při vedení klubu mladých přispěly značnou měrou úspěšnému provozu na tomto úseku a především při organizování soutěže mladých talentů.

Je třeba konstatovat, že s příchodem nového ředitele vyvstal řetěz nešťastných okolností při zajištění potřebného hospodářského pracovníka. Je tomu již více než rok, kdy tento úsek není personálně zajištěn a současně v návazné funkci správce zapracoval zákon schválnosti a nejdříve kvalifikovaný pracovník soudruh Duchoň se musel podrobit operaci a po propuštění z nemocnice mu již zdravotní stav nedovolil nastoupit. Jeho nástupce soudruh Červanovský po několika týdnech byl převezen do nemocnice s infarktem a po vážném ohrožení života rovněž se již do práce z náhlavých zdravotních důvodů nemohl vrátit.

Po několik měsíců očekávaný nástup soudruha Zdeňka Haší do funkce hospodářskotechnického pracovníka rovněž nevyšel, neobohodou okolností jmenovanému tři dny před plánovaným nástupem do zaměstnání se zhoršil zdravotní stav natolik, že bylo okamžitě zavedeno řízení o přiznání plného invalidního důchodu.

V této souvislosti je třeba objektivně přiznat, že v dřívějších dobách nikdo z vedoucích pracovníků JKP (s. Kliepec, s. Šromová) nepodepsal hmotnou odpovědnost, i když na příslušném úseku byly dvě na sebe navzájem funkce — hospodářskotechnického pracovníka a správce obsazený. Soudruh Václav Škapa je první z vedoucích činitelů JKP, který má se ZV ROH Sigmý uzavřenu smlouvu o hmotné odpovědnosti, aniž ovšem — což je na této věci kuriózní shoda výše popsaných okolností i nešťastných náhod — nemá na nejohroženějším úseku obsazený dva pracovníky. Tuto naléhavou otázku bude třeba vyřešit v nejbližší době a s největší odpovědností.

Kolektiv pracovníků JKP má pro svou práci předpoklady, a to jak v otázce odborné, tak především mají všichni pracovníci potřebné zkušenosti a praxi na úseku kulturní práce. Náročné úkoly, které souvisejí s maximálně zvýšeným provozem, jsou zvládnuty často na úkor krajního vypětí a za cenu prodloužení pracovní doby. Z kolektivu pracovníků je třeba zvláště vyzvednout soudruhu Libuši Sekničkovou, která se velmi rychle zapracovala jako programová referentka s přirozeným talentem pro zajištění nábora na všechny kulturní akce. Jejich množství by si vyžadovalo normální uvolnění jedné síly jenom pro tento úsek, ale s. Sekničková při průběžném dobrém plnění úkolů v oblasti programového plánování a zajištění návštěvnosti na všech akcích pracuje současně jako pokladní JKP a šetří našemu zařízení náklady za další pracovní sílu.

Vážení přátelé, není možné i v tak obsáhlé zprávě vyčerpat všechny náměty a problémy, kterými náš Jednotný klub pracujících žije. Jeho činnost je v současné době opravdu bohatá. A tam, kde není stojatá voda, ale kde naopak pulsuje bohatý život, není ani možné, aby kromě kladných stránek činnosti, neprojevovaly se i nedostatky. Není sporu o tom, že aktivizace a zintenzivnění činnosti našeho kulturního zařízení někdy i rozbouřilo klidnou hladinu našeho města. Je třeba ovšem konstatovat, že tento ruch měl na jedné straně své mince velké klady. Nedostatky, které se vám projevily v tom prudkém toku, je třeba ovšem také zvážit, a proto věřím, že diskuse bude vedena snahou, ještě více zlepšit kulturní život našeho města, abychom si i nadále udrželi cenuo devizu, že Hranice žijí a pulsují bohatým kulturním životem a že mohou být jako dosud po této stránce vzorem i leckterým větším městům nejenom našeho okresu, ale i v celém kraji.

Dvě představení Národního divadla v Hranicích

V minulé čísle Kulturního kalendáře jsme se zmiňovali v článku „Případ Jiřina Bohdalová“ o potížích, které způsobila umělkyně Jiřina Bohdalová Šumperskému divadlu tím, že nere realizovala již dříve dohodnutou spolupráci v hlavní roli Pygmalionu G. B. Shawa. Současně jsme slíbili našim předplatitelům a divákům, že

se vynasnažíme náhradou za „Pygmalion“, který jsme bez J. Bohdalové odmítli uvést, zajistit účast nejvýznamnějších umělců v uceleném představení. Usilí, které jsme této věci věnovali, jakož i finanční oběť — to vše však přineslo plně uspokojení a věříme, že naši diváci to také plně ocení.

Podářilo se nám zajistit umělecký soubor členů Národního divadla v Praze, který sehraje jako předposlední představení v předplatném komedii na námět proslulé povídky Oscara Wilda „Strašidlo cantervillské“. V režii Jiřího Rolla budou naši diváci svědky mistrovských kreačí národních umělců STANISLAVA NEUMANNA a BOHUŠE ZÁHORSKÉHO, zasloužilých umělekyn VLASTY FABIÁNOVÉ a DANY MEDŘICKÉ, dále hrají Jiří Roll, Jan Kotva, Jana Šulcová a I. Vondrovicová.

Vzácné příležitosti vystoupení protagonistů Národního divadla využil JKP Hranice k tomu, aby si zajistil v jeden den dvě představení. Obě se uskuteční v neděli 21. dubna, mimo předplatné v 16.30 hod., v rámci předplatného večer v 19.30 hodin. Předprodej vstupenek na odpolední představení bude zahájen v pondělí 8. dubna. Ty občané, kteří mají zmluvené vstupenky na odpolední představení „Pygmalionu“, které, jak již výše uvedeno se neuskuteční, prosíme, aby nám do pondělka 8. dubna oznámili, třeba telefonicky na číslo 2074, zda zmluvení vstupenek na představení „Pygmalion“ mimo předplatné platí nebo neplatí na představení „Strašidlo cantervillské“ v provedení členů Národního divadla z Prahy.

-av-

Umělec zemřel — dílo zůstává

Letos v dubnu uplynulo 90 let od smrti významného, dnes už málo známého sochaře Josefa BŘENKA, rodáka našeho města. Narodil se 4. března 1820 v Hranicích v č. 157 jako syn soukeníka Karla Břenka. Již v mládí jevil zájem o sochařství, od r. 1837 se učil v dílně brněnského sochaře B. Edeleho, pak studoval ve Vídni. Většinu života prožil v Brně a pak v Předklášteří u Tišnova.

Jeho sochařská díla zdobí Tišnov a řadu míst v okolí, např. Podklášteří, Lomnici, Doubravnik, některé práce najdeme i v Brně. Za největší Břenkovo dílo je považován mariánský sloup z roku 1863 na tišnovském náměstí. V našem městě pochází od tohoto hranického rodáka socha sv. Anny z r. 1872 na náměstí před kostelem. Prof. K. F. Krejčí ve své studii o Břenkovi uvádí, že byl patrně ovlivněn vlasteneckým hnutím na Moravě a že tedy patří mezi první národně uvědomělé sochaře moravské.

Josef Břenek zemřel 28. dubna 1878 a je pohřben na hřbitově v Předklášteří u Tišnova.

LN

„Srdce pirátky“ v Hranicích

¹²⁶ Divadelní publikum v Hranicích bude mít v měsíci dubnu příležitost zhlédnout představení našich nejvýspějších souborů: Národního divadla v Praze, které uvede „Strašidlo cantervillské“ a představení členů činohry Státního divadla v Ostravě, kteří se představí s veselohrou „Srdce pirátky“. V režii Aloise Müllera zhlédnou diváci komedii italského autora Alberta Perriného s dělostřelbou, mořskými vlnami, hudbou a jinými atrakcemi. Tato nevědění konverzační veselohra vypráví o osudech krásné a vznešené Giulietty, která v odvetu za smrt svého manžela křížuje oceány a jako nesmířitelná bohyně pomsty potápí a ohrožuje lodi francouzského krále. Dobrodružství, romantika, piráti, námořní bitvy, láska k anglickému korsárovi, to vše je obsahem hry, která pro svůj vtipný dialog a neodolatelný humor byla počtána hlavní cenou Instituto del Drama Italiáno 1963, jakožto nejlepší italská hra roku. Své první úspěchy slavila v Římě v autorově režii a za umělecké spolupráce Miroslava Horníčka.

JKP v Hranicích předpokládá, že toto činoherní představení, které je uváděno mimo předplatné a vystoupí v něm přední členové činohry Státního divadla v Ostravě, známi publiku nejen z jeviště, ale také z rozhlasu a televizních obrazovek, naleznou u všech diváků upřímné sympatie. V hlavní roli *Giulietty* vystoupí zasloužilá umělkyně ZORA ROZSYPALOVÁ, dále hrají František Šec, Miroslav Horák, Alois Müller, Karel Vochoš, Jiří Juras, Kazimír Trnka a Jan Dušek. Představení je uváděno mimo předplatné a předprodej vstupenek bude zahájen v pondělí 8. dubna v kanceláři JKP Hranice.

-škp-

Další rozšíření činnosti JKP

Dne 17. března byl při Jednotném klubu pracujících ustaven Klub sběratelů. Všichni sběratelé, kteří chtějí být členy tohoto klubu, ať již jsou sběratelé odznaků, nebo pivních etiket, zápalkových nálepek a jiných rarit, naleznou zde velké pole působnosti a možnost vzájemné výměny. Podle svých sběratelských zájmů budou rozděleni do kroužků. Zatím začal pracovat kroužek sběratelů zápalkových nálepek, který chce v nejbližší době uspořádat informativní výstavku a touto propagací získat další sběratele jak mezi dospělými, tak i mezi mládeží. Členové tohoto kroužku budou dostávat zdarma všechny novinky zápalkových nálepek za sběr.

Předpokládáme, že v Klubu sběratelů začnou postupně pracovat i další kroužky, jejichž členové budou mít podobné výhody.

Členové Klubu sběratelů se pravidelně scházejí každou druhou a každou čtvrtou nedělí v měsíci, a to v klubovně JKP (Tunel) v 9 hod. dopoledne. Zájemci o členství v klubu se mohou přihlásit na těchto schůzích, nebo v kanceláři JKP.

Pořady JKP Hranice v měsíci dubnu 1968

Čtvrtek 4. dubna, 19.00 hod. v kině Svět

Představení Filmového klubu
VEČER FILMOTÉKY

Čtvrtek 4. dubna, 18.30—21.30 hod., sál JKP

Pořad Klubu mladých KAKTUS
BAVÍ VÁS FRANTA MYDĚLKO

dobře známý z pořadů Československé televize.

K tanci a poslechu hraje ochrestr Divadla písniček, zpívají: Zdeňka Pavelková, Bronislav Ludmila a Alois Drápela. Konferuje Slávek Škapa. Vstupné 4,50 Kčs.

Neděle 7. dubna, 19.00—22.45 hod., sál JKP

Pořad Klubu mladých KAKTUS
V BEATOVĚM OPOJENÍ SE SIX FRIENDS

Pro zcela mimořádný úspěch opakujeme již PO TŘETÍ!

Pondělí 15. dubna, 19.00—20.45 hod., sál JKP

Pořad Klubu mladých KAKTUS
BEAT&SHOW s THE LECTORS
po úspěšném zahraničním turné v SSSR a NDR.

Čtvrtek 18. dubna, 19.00 hod., kino Svět

Představení Filmového klubu
BARIÉRA

Polský film režiséra J. Skolimowského.

Čtvrtek 18 dubna, 18.30—21.30 hod., sál JKP

Akce Klubu mladých KAKTUS
CHVILKA HUMORU S LUBOŠEM ŠNAPKOU A BĚŽOU CURYSEM
naším nejlepším imitátorem.
K tanci a poslechu hraje orchestr Divadla písniček.
Zpívají Dana Pálková, Zdeňka Pavelková a Bronislav Ludmila.
Vstupné 4,50 Kčs.

Sobota 20. dubna, 19.00—23.00 hod., sál JKP

POZOR ZMĚNA! Místo pravidelné neděle výjimečně v sobotu!

Akce Klubu mladých KAKTUS
II. kolo
HLEDÁME TALENTY — ZPĚVÁKY A ZPĚVAČKY
K tanci a poslechu hraje orchestr Divadla písniček.
Zpívají Mirka Ludmilová a Bronislav Ludmila.

Neděle 21. dubna v 16.50 a ve 20.00 hod., sál JKP

Odpolední představení MIMO PŘEDPLATNĚ,
večerní jako VII. představení předplatitelského cyklu JKP
O. Wilde:
STRAŠIDLO CANTERVILLSKÉ
Komedie v provedení členů činohry Národního divadla v Praze.
V režii Jiřího Rolla hrají nár. umělci STANISLAV NEUMANN a BOHUŠ
ZÁHORSKÝ, zasloužilá umělkyně VLASTA FABIÁNOVÁ a DANA
MEDŘICKÁ, dále hrají Jiří Roll, Jana Šulcová, Jan Kotva a I. Von-
drovicová. Večerní představení v předplatném je VYPRODÁNO.

Čtvrtek 25. dubna, 18.30—21.30 hod. v sále JKP

Akce Klubu mladých KAKTUS
PRO ZMĚNU ZASE BIG-BEAT
Tentokrát domácí, tj. z přerovského okresu a s absolvovanými pře-
hrávkami. — **PŘEKVAPENÍ!**
Konferuje Slávek Škapa, vstupné 4.50 Kčs.

Neděle 26. dubna, 9.00 hod., klubovna Tunel

BURZA „KLUBU SBĚRATELŮ“
odznaků, pivních etiket, zápalkových nálepek a jiných rarit.
Vstup volný!

Neděle 28. dubna, 19.00—22.45 hod., sál JKP

Akce Klubu mladých KAKTUS
FINÁLE
HLEDÁME TALENTY — ZPĚVÁKY A ZPĚVAČKY
K tanci a poslechu hraje orchestr Divadla písniček, zpívá Bronislav
Ludmila.

Pondělí 29. dubna, 19.30 hod., sál JKP

MIMO PŘEDPLATNĚ!
Alberto Perrini:
SRDCE PIRÁTKY
Slavná veselohra, poctěná hlavní cenou Instituto del Drama Italiano
1963 v provedení členů činohry Státního divadla v Ostravě. Hrají:
Zasloužilá umělkyně ZORA ROZSYPALOVÁ, František Šec, M. Horák,
K. Vochoč, A. Müller, J. Duras, K. Trnka a J. Dušek.

Neděle 5. května, 19.00—22.00 hod., sál JKP

Akce Klubu mladých KAKTUS
NA ROZLOUCENOU

VÁM ZAZPÍVAJÍ HRANIČTÍ SLAVICI

V posledním pořadu Klubu mladých KAKTUS v prvním pololetí 1968
budete svědky MONSTRE PŘEHLÍDKY hranických slavíků, které
doprovodí orchestr Divadla písniček.

Písemné přihlášky zpěváků a zpěvaček II. kola soutěže Hledáme talenty přijímá
JKP do 10. dubna 1968. Přihlášení účastníci budou o zkoušce i datu vystoupení
včas písemně uvědoměni.

NA KVĚTEN 1968 připravujeme premiéru SHOW-REVUE DIVADLA PÍSNIČEK!

Programy kin na měsíc duben 1968

Kino SVĚT

1. 4. Rozdělené nebe — NDR — mládež ne
- 2.—4. 4. Kwaidan — Muž bez uší — Japonsko — mládež ne
- 5.—11. 4. Hrdinové z Telemarku — Anglie — mládež ano
- 12.—15. 4. Nepolapitelní mstitelé — SSSR — mládež ano
- 16.—18. 4. Jánošík I. a II. — ČSSR — mládež ano
18. 4. Bariéra — FK — Polsko — mládež ne
- 19.—22. 4. Vládcí pralesů — NSR — mládež ano
- 23.—25. 4. Kwaidan — Černé lesy — Japonsko — mládež ne
- 26.—29. 4. Dita Saxová — ČSSR — mládež ne
30. 4. Majster kat — ČSSR — mládež ne

Kino OKO

1. 4. Diverzanti — Jugoslávie — mládež ano
- 2.—4. 4. Tajemství čínského karafiátu — NSR — mládež ne
- 5.—8. 4. Dobrý den, sousede — Polsko — mládež ano
- 9.—11. 4. Včelí královna — Itálie — mládež ne
- 12.—15. 4. Rozloučení se včerejškem — NSR — mládež ne
- 15.—18. 4. Piknik — ČSSR — mládež ne
- 19.—22. 4. Klec pro dva — ČSSR — mládež ne
- 23.—25. 4. Nebe a dudy — ČSSR — mládež ano
- 26.—28. 4. Eva tropí hlouposti — ČSSR — mládež ano
- 29.—30. 4. Volání démonů — ČSSR — mládež ne

Představení pro děti

6. 4. Záhada krápníkové jeskyně — Jugoslávie — mládež ano
13. 4. Deštník sv. Petra — ČSSR — mládež ano
20. 4. Mášenka a medvěd — ČSSR — mládež ano
27. 4. Televizní kinematofor — ČSSR — mládež ano

Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské
tiskařské závody, n. p., Olomouc, provoz 11.
Změna pořadů, uvedených v kulturním kalendáři, vyhrazena.

I 07 80399 MTZ 11 68 2611 RM 49